

Giendom, ere stillede saaledes, at de ere underkastede det Offentliges Bestyrelse, saa at Regjeringen har Myndigheden til at sive de Foranstaltninger med Hensyn til dens Eiendomme, som den maatte finde hensigtsmæssige, hvilket navnlig er Tilfældet med de i Lov af 24de April 1860 om Afhændelse af nogle Kirkers og offentlige Stiftelsers, Seminariefondens og det beneficerede Bøndergods omhandlede Stiftelser, specielt med Støvringgaard og Estvadgaard Klostre, der bestyres, det første af Stiftsøvrigheden over Aarhus Stift, og det sidste af Stiftsøvrigheden over Ribe Stift, og begge høre under Justitsministeriets Overbestyrelse. — Ganske anderledes har det sig med de Stiftelser, Lovforslaget har til Hensigt at bringe ind under Bestemmelser som de, der indeholdes i Loven af 24de April 1860, eftersom de ikke ere underlagte det Offentliges, men Privates Bestyrelse, i hvilken Henseende bemærkes, at Vallø Stift bestyres af en Curator, Bemmetofte Kloster af tre Curatorer og Gisselsfeldt Kloster af en Overdirecteur. Som Følge heraf tilkommer der ikkun Staten en Tilsynsret i Henseende til disse Stiftelser, i Kraft af hvilken den kan og skal paasee, at Bestyrerne opfylde de dem paaliggende Pligter og ikke overskride Grændserne for deres Myndighed, navnlig ved at foretage Dispositioner, hvortil de mangle Hjemmel i de fundatsmæssige Forrifter, hvorimod Staten ikke har nogen Ret til, saalænge Bestyrerne holde sig de gjældende Bestemmelser efterrettelige, at gribe ind i Bestyrelsen af, hvad der tilhører Stiftelserne. Disses Forhold til det Offentlige er nærmest analogt med det, der finder Sted i Henseende til Lehn, med Hensyn til hvilke imidlertid Staten af nærliggende Grunde i visse Tilfælde maa være berettiget til en større Indsriden end ved de paagjældende Stiftelser, og saadist som den Lov, der paalagde Lehnbesidderne at afhænde Bøndergods, vilde være en Dvangslov, saa vist vilde ogsaa den være det, hvorved det gjordes til Pligt for Stiftelserne at afhænde deres Bøndergods, og man anseer det ikke overflødig i Forbindelse hermed at fremhæve, at Loven af 24de April 1860 ikke var en Dvangslov, eftersom Bestyrelsen af de deri omtalte

Stiftelser — Regjeringen — gav sit Samtykke til, at Forpligtelserne paalagdes.

Til Styrke for den Mening, at der habes Besvielse til at tage Lovforslaget til Følge for Vallø Stifts og Bemmetofte Klosters Beskimmende, har Fleertallet anført, i Henseende til det førstnævnte, at „Vallø Gods er som bekendt kjøbt for Statens Penge“, og med Hensyn til det sidstnævnte, at „Bemmetofte er kjøbt af den absolute Kong Christian den Femtes regjerende Dronning Charlotte Amalie 1694, altsaa efter danske Retsforhold for Statens Midler“, til hvilke Udtalelser ere knyttede nogle Meddelelser angaaende Maaden, hvorpaa de paagjældende Godser kom til at gaae over til dem, der have oprettet de omtalte Stiftelser. Ligesom imidlertid Rigtigheden af den Paastand, at Vallø Gods er kjøbt for Statens Penge, ikke er givet, og den Omstændighed, at Kong Christian den Femtes Dronning har kjøbt Bemmetofte, ikke berettiger til at ansee samme som kjøbt for Statens Penge, saaledes forekomme de nævnte Meddelelser ikke at være af den Bestaendighed, at de kunne hjemle Fleertallets Betragtning af det Forhold til Staten, hvori Godserne, som formeentlig i sin Tid kjøbte for dens Penge, ganske eller tildeels skulde være komne gennem de senere stedsfundne Overdragelser. — Mindretallet skal imidlertid allerede af den Grund ikke gaae nærmere ind derpaa, at det af Fleertallet Paaberaabte i intet Tilfælde kunde lede til det Resultat, hvortil samme er kommet. Under den Forudsætning, at Forholdet i Henseende til Godsernes Erhvervelse havde været et saadant, som Fleertallet antager, og at derpaa havde kunnet være stillet noget Krav fra Statens Side, maatte nemlig dette gaae i en ganske anden Retning end den, hvorom her er Tale, hvor man vil tilstaae det Offentlige en Besvielse til ved Foranstaltninger, der ikke kunne retfærdiggjøres ved dets Overophvnsret, at gribe ind i Stiftelsernes, ved de confirmerede Fundatser begrundede Rettigheder i Henseende til det under dem henhørende Bøndergods.

Næst at bemærke, at man ikke i Fundatserne for Stiftelserne eller Confirmationerne paa samme kan med Fleertallet finde Noget, der